

2019. aasta majandusolümpiaadi lõppvoor
Praktilise ülesande küsimused.

Vasta küsimustele legendi põhjal!

Kokku 50 punkti

1. Milline oli 2018. aastal Julia netopalk?

3 punkti

 - a. **1619,52 eurot**
 - b. 1780,00 eurot
 - c. 2100,00 eurot
 - d. 1680,00 eurot

2. Kui suur oli vabanenud tähtajalise hoiuse intressitulu, kui Julia oli hoiustanud 5000 eurot intressimääraga 2% ja intressi arvutati liitintressimeetodil üks kord aastas?

2 punkti

 - a. **202 eurot**
 - b. 200 eurot
 - c. 100 eurot
 - d. 102 eurot

3. Kui suur oli AS Baltika kahjum 2018. aastal?

2 punkti

5119 tuhat eurot

4. Kui suur oli AS Baltika omakapital suurus seisuga 31.12.2018?

1 punkt

67 tuhat eurot

5. Millisesse majandussektorisse kuulub AS Baltika?

2 punkti

 - a. Primaarne sektor
 - b. **Sekundaarne sektor**
 - c. Tertsiaarne sektor
 - d. Kvaternaarne sektor

6. Töötajate arvu järgi kuulub AS Baltika

2 punkti

 - a. väikeste ettevõtete hulka
 - b. keskmise suurusega ettevõtete hulka
 - c. **suurte ettevõtete hulka**
 - d. mikroettevõtete hulka

7. Millised trendid valitsevad kaasajal majanduse tööjõuvajaduse osas?

2 punkti

 - a. Põllumajanduses vajatakse üha rohkem töökäsi.
 - b. Kuna toimub töötleva tööstuse eelisareng, siis selles sektoris tööjõu vajadus pidevalt suureneb.
 - c. Väheneb teeninduses töötajate arv.
 - d. **Suureneb vajadus info- ja kommunikatsioonivaldkonnas töötajate järele.**

8. Milline alljärgnevatest on tööturu reguleerimise passiivse poliitika näide?

1 punkt

 - a. ettevõtluse stimuleerimine ja uute töökohtade loomine
 - b. **töötü abirahade ja materiaalsete toetuste suurendamine**
 - c. sotsiaalsete töökohtade loomine
 - d. vastavalt tööjõu nõudlusele selle ümberasumise riiklik doteerimine

9. Kuhu saavad koondatud töötajad oma olukorra parandamiseks pöörduda?

2 punkti

 - a. Tarbijakaitseametisse
 - b. Töötamise registrisse
 - c. **Töötukassasse**
 - d. Majandus- ja kommunikatsiooniministeriumisse

10. Ahtme vabrikust koondatav õmbleja ütles uudistes, et selles piirkonnas on väga raske erialast tööd leida. Selle piirkonna töötuse liiki saab lugeda

- a. **sruktuurseks** 2 punkti
- b. tsükliks
- c. vabatahtlikuks
- d. siirdetöötuseks

11. Milline väide brändi kohta vastab tõe?le?

- a. **Bränd on see, kuidas inimesed ettevõtet, asutust või toodet tajuvad ja kuidas nad selle mõjul käituvad.** 2 punkti
- b. Bränd tuleb kindlasti Patendiametis registreerida
- c. Bränd ja kaubamärk on sünonüümid
- d. Brändimata ei saa kaupa müüa

12. Mis on kõige tõenäolisem AS Baltika aktsia turuhinna langemise põhjus 2019. aasta märtsi alguses?

- a. Majanduse jahtumine
- b. **Majandustulemuste vahearuande avalikustamine** 2 punkti
- c. See on tavaline aktsia kõikumine
- d. Teiste aktsiate käitumine Nasdaq'i börsil

13. Millist tüüpi ettevõtlikud inimesed on äriidee elluviimise seisukohast õpilasfirma Festera asutajad?

- a. Kopeerijad
- b. **Start-up ettevõtjad** 1 punkt
- c. Elustiili ettevõtjad
- d. Turustajad

14. Kellelt on alustaval ettevõttel võimalik rahalist tuge saada, kui toode on alles arenemisjärgus ning ei ole veel täpselt teada, milliseks see kujuneb?

- a. Riskikapitalistidelt
- b. Ühisrahastuse kaudu
- c. Äriinglitelt
- d. **Kõik vastused on õiged** 2 punkti

15. Toote elutsükli all mõistetakse kauba turul püsimise aega. Millises elutsükli faasis asub biokastide tootmine ja müük?

- a. **Juurutusfaas** 1 punkt
- b. Kasvufaas
- c. Küpsusfaas
- d. Langusfaas

16. Vaadake Festera bilanssi ja otsustage selle alusel, milline ettevõtte loodi?

- a. Aktsiaselts
- b. Osaühing
- c. **Sissemakseta osaühing** 1 punkt
- d. Sissemakseta täisühing

17. Milline on Festera bilansi põhjal ettevõtte omakapitali suurus?

Vastus: **1098 eurot** 1 punkt

18. Milline on Festera tootmise ja müügi aruandete põhjal ettevõtte püsikulu?

Vastus: **50 eurot** 2 punkti

19. Milline on Festera tootmise ja müügi aruandete põhjal ettevõtte optimaalne tootmiskogus?

Vastus: **20 tükki** 3 punkti

20. Milline on teise biokasti tootmise piirkulu?

Vastus: **150 eurot** 2 punkti

21. Uuri joonist 2. Millise mudeli järgi on toimunud Festera areng?

- a. Traditsiooniline lähenemine
- b. **Kasutajakeskne lähenemine** 1 punkt

22. Fairtrade liikumisega ühinenud ja oma toodetele vastava märgise lisanud ettevõtted tagavad, et
- arengumaade väiketalunikud, kellelt nad toorainet ostavad, saavad oma toote eest vähemalt sellist hinda, mis katab kulud ja võimaldab kehtvat arengut.** 2 punkti
 - tasuvad koostööpartnerite arвете eest õigeaegselt.
 - jälgivad kulude vähendamise taktikat ja hoiavad sellega ressursse kokku.
 - Müüvad oma tooteid alati õiglase hindadega.

23. Turundusstrateegia jaguneb klassikalise turundusteooria kohaselt nelja põhimeetme (McCarthy 1960) vahel. Nendeks on

- toode, hind, müügikoht, turundussuhtlus** 2 punkti
- kaubamärk, hind, müügikoht, turundussuhtlus
- toode, asukoht, müügikoht, turundussuhtlus
- kaubamärk, asukoht, müügikoht, turundussuhtlus

24. Millise turundusmeetme alla kuulub Starbucks'i mobiiliäpi kasutuselevõtt?

- Turundussuhtlus** 2 punkti
- Toode
- Kaubamärk
- Müügikoht

25. Eesti hulгимүүгифirma tellis USA-st jaemүүги jaoks 1000 Starbucks külma kohvijoogi topsi, mille ühiku hind oli 1,50 dollarit. Mitu eurot tasub hulгимүүгифirma ostu eest?

Valuuta	Ostukurss	Müügikurss
USA dollar	1,1440	1,1150

Allikas: Euro kurss USA dollari suhtes Eurex, 24.03.2019.

Vastus: 1345,29 eurot 2 punkti

26. Toodet vaadeldakse 3-tasandiliseks : toote tuum, konkreetne toode ja laiendatud toode. Turundusstrateegia näeb ette tootesisest positsioneerimist. Milline allolevatest tooteringidest kajastab kõige paremini Starbucks'i strateegiat (vt joonis 3)?

- Variant a** 2 punkti
- Variant b
- Variant c

27. Märkige ära need soovitusel, kuidas Julia võiks oma raha kasulikult investeerida.

Iga õige vastuse eest saad 0,5 punkti, iga vale vastuse eest - 0,75 punkti

- Investeermisel ei ole mõistlik panna "kõiki mune ühte korvi", seetõttu võiks paigutada riskide vähendamiseks oma raha mitmesse erinevasse ettevõttesse.**
- Algajal investoril on mõistlik kaaluda investeerimist erinevatesse fondidesse, millel on madalam riskitase.**
- Algajal investoril on mõttekas käia investeerimiskoostaja vastuvõtul, kes ütleb täpselt, millise ettevõtte aktsiaid on vaja osta.
- Julia peaks kogu raha investeerima AS Baltika aktsiatesse, kuna aktsia hind on praegu väga madal. See on kõige tähtsam, kui soovid teenida aktsia hinna tõusust.
- Starbucks'i aktsiate ostmise poolt räägib asjaolu, et ettevõtte on juba ammu turul, näitajad on stabiilsed ning aktsiad on seetõttu likviidsed.**
- Parim variant on investeerida Festerasse, kuna see on start-up, mis tulevikus on tõenäoliselt väga kasumlik.
- Festerasse on mõtet investeerida ainult siis, kui Julia usub nende ideesse ja on valmis riskima oma säästudega ning arvestab sellega, et võib ettevõtte ebaedu korral kõik kaotada.**
- Algajal investoril on õigem valida üks ettevõtte ja investeerida kogu raha selle aktsiatesse, mitte panustada mitmesse ettevõttesse.
- Aktsiate hinna kõikumine börsil on tavapärane ning aktsia hinna langus ei tähenda, et investering on ebaõnnestunud.**
- Kui Julia usub, et AS Baltikas läbiviidavad muudatused on edukad ja ettevõtte suudab areneda, siis võiks ta osta AS Baltika aktsiaid, kuni nende hind on madal ja loota, et aktsia hind tulevikus tõuseb.**